

KYRKNYTT

TIDNINGEN OM LIVSFRÅGOR OCH KRISTEN TRO FRÅN SVENSKA KYRKAN I KARLSTAD OCH HAMMARÖ

DRÖMMEN

KUNNA GÅ TILL
DOMKYRKAN 24/7

s 12

ALICIA, 17, BERÄTTAR OM
PAPPANS FÄNGELSE-
MÖRKER:

"GJORT MIG STARKARE"

s 4

öppna

SOMMARPROGRAM

ALLT SOM HÄNDER I KYRKORNA

s 10

HENRIK PALLIN

Här är fördelarna med onlinelivet

HBTQ-PRÄSTEN

"De vände en ryggen och var dömande"

2

2025

Vill du bli medlem i Svenska kyrkan?

Registrera dig på:
svenskakyrkan.se/medlem/bli-medlem

Eller ring för hjälp, se kontaktuppgifter nedan.

SÅ HÄR KONTAKTAR DU DIN FÖRSAMLING

GRAVA:
svenskakyrkan.se/grava
grava.pastorat@svenskakyrkan.se

054-53 62 20

HAMMARÖ:
svenskakyrkan.se/hammaro
hammaro.forsamling@svenskakyrkan.se
054-51 24 00

KARLSTAD:
svenskakyrkan.se/karlstadspastorat
karlstads.pastorat@svenskakyrkan.se
054-14 14 00

NOR-SEGERSTAD:
svenskakyrkan.se/nor-segerstad
nor-segerstads.forsamling@svenskakyrkan.se
054-224 40 20

VAD HÄNDER I
KYRKORNA I SOMMAR?

Hela sommarprogrammet för alla
kyrkor i Värmland och Dalsland hittar
du här.

Om du inte vill ha Kyrknytt

Kyrknytt är en gåva till alla hushåll. Men vill du inte ha
tidningen, skriv då "Nej tack till Kyrknytt" på postlådan så
ska distributören att inte dela ut fler nummer.

läs KYRKNYTT på nätet
[svenskakyrkan.se/
karlstadspastorat/kyrknytt](https://svenskakyrkan.se/karlstadspastorat/kyrknytt)

KYRKNYTT
Karlstads pastorat
Västra Kyrkogatan 5
652 24 Karlstad

kontakt
karlstad.kyrknytt@svenskakyrkan.se
054-14 14 00

ansvarig utgivare och redaktör
Marie Lundström

grafisk form
Maria K-Back, Whiter Shade

redaktionsråd
Louise Albrecht, Andreas
Ekängen, Sabina Larsson, Maria
Stade, Helena Söderqvist,
JockPetter Sönnfors och Ann-
Charlotte Ugglä

tryck
LÖWEX Trycksaker AB, Växjö
ISSN 2001-6212

Det öppna livets
möjligheter är kopplade
till öppna ögon,
öppna hjärtan och
öppna händer.

Bild och text: Hans Kvarnström. Följ Dagdroppar på Instagram eller bloggen
universitetskyrkankarlstad.blogspot.com om du vill se fler.

Ibland är det enkelt att vara öppen, som till exempel
om att man vill köpa en hund, har legat i influensan
i två veckor eller att man planerar sitt bröllop. Men
varför vara öppen om sådant som att man funderar
på skilsmässa, att taket behöver lagas men pengarna
saknas eller att man lider av en depression?

I det här numret har vi intervjuat tre personer som
har valt öppenhet kring sådant som många andra skulle
hållit tyst om. Alicia, 17 år nu, har alltid varit öppen
om att hennes pappa hamnade i fängelse när hon var
tio. "Ofta öppnar andra upp sig tillbaka. Man lär känna
en person mycket bättre om man får veta vad de gått
igenom," säger hon.

Alla känner vi nog igen den befriande känslan som
följer efter att man har öppnat upp till någon om något
som har tyngt en länge. Ibland kan det å andra sidan
vara riskabelt att vara allt för öppen, som till exempel
om informationen senare når fel person.

Eller vad tänker du? Hör gärna av dig
till Kyrknytt på adresserna nedan eller
i våra sociala medier. ●

Marie Lundström,
redaktör

Sjungi
sommarmör

I DOMKYRKAN ORDNAS en projektkör tre tisdagar i juli för alla körsugna med start den
15 juli klockan 17.00. Målet är ett framträdande på högmässan i Domkyrkan den 3 augusti.
Kören leds av kyrkomusiker Tomas Bergström.

Anmäl dig senast 18 juni till tomas.bergstrom@svenskakyrkan.se ●

Podd-tips för hängmattan

Redaktör Marie Lundström listar podd-tips
på temat tro och andlighet.

Var ska jag ställa Jesus?

Kulturjournalisten Agneta Stefansson över-
lämnar i början av varje intervju en liten
kristusstaty som gåva till kända personer.

Medan de funderar över var de symboliskt
placerar Jesus i sina liv blir det samtal om
uppväxten, karriären och förhållningssätt
till livet.

Så in i själen

Här är det Agneta Sjödin som intervjuar sina
gäster på temat själen. Om hur deras resa har
sett ut, hur de har funnit sätt och verktyg för
att må bra, hitta balans och lugn.

Närmare än du tror

Elin Alavik och Johanna Bjurenstedt, diakon
respektive pastor i Ekumeniakyrkan samta-
lar på ett vardagligt och öppet sätt om tro
och kyrkan.

Politik för själen

Hur mår egentligen själen i den moderna
världen och hur kan politiken bidra till ett
själfullare samhälle?

Författaren och kyrkohistorikern Joel Hall-
dorf möter experter, författare och politiker
i breda samtal om tro och de existentiella
frågornas plats i samhället.

Var sårbar
– det vinner du på

På min kontorsvägg finns en tavla med en brode-
rad text: *Du är inte perfekt, ingen är perfekt men
du är rustad till kamp och värd kärlek och tillhörighet.*
Det är ett citat från socionomen Brené Brown, min
amerikanska idol. Känd genom sin forskning inom
ämnet sårbarhet.

All sårbarhet möts i det som är svårt och jobbigt
för oss. Till exempel att be om hjälp, bli sjuk, prova
något nytt, acceptera att en förälder blivit gammal
eller att ett barn blivit vuxet, byta jobb, låta bli att
skämta när stämningen blir allvarlig, visa tillit, be
om förlåtelse.

Vi känner alla igen hur sårbara vi känner oss i så-
dana situationer även om vi inte alltid erkänner det.

BRENÉ MENAR ATT SÅRBARHETEN inte är ett val.
Vi kan inte välja bort osäkerheten, de plötsliga för-
ändringarna eller den känslomässiga nakenhet vi
ställs inför varje dag. Det enda vi kan välja är om vi
ska öppna oss för den eller inte. Uppbringa mod,
bejaka vår och andras sårbarhet.

Genom hundratals intervjuer om människors
svåraste stunder kom Brown fram till att ju modi-
gare vi är och vågar ge oss hän i vår sårbarhet desto
tydligare blir vi för oss själva. Desto tydligare blir
meningen med livet.

Hon märkte också motsatsen, ju mer vi hindrar
oss från att vara öppna och sårbara, desto mer
rädda och isolerade blir vi. Vi krymper istället för
växer. Det är lättare att sitta vid sidan av, kritisera
och ge goda råd, aldrig ta emot hjälp, säga att allt
är okej. Men det är hälsosammare att visa vår sorg,
vår ensamhet, vår längtan och våra behov. Att visa
sig sårbar är inte att lyckas eller misslyckas - båda
delarna är lika viktiga. Att visa sin sårbarhet är att
öppna sig för livet.

ETT VERKLIGT MÖTE kan bara ske när vi visar vårt
inre för varandra på gott och ont. Först då kan vi
kan bli vänner på djupet.

Samma sak gäller med guds-
relationen. När vi öppnar oss
för Gud växer och fördjupas
också den relationen. ●

Ann-Charlotte Ugglä, präst i
Nor-Segerstads församling

Pilgrimsvandring på Kristi himmelfärdsdag

VI GÅR I BÖN OCH TYSTNAD ca 3,5 kilometer. Om vädret tillåter avslutar vi
med mässa vid Vänerns strand, annars är vi i Hammarö kyrka.
Efter vandringen fika och samtal på Hammars gård. ●

NÄR: 29/5 13.00 – ca 16.30 **VAR:** Samling vid Hammarö kyrka

Vad pratar vi inte så gärna om, och varför? Sådant som vi skäms för, eller

vet att det finns risk att andra människor ser ner på, har vi en tendens att dölja. Ofta har vi goda skäl till det, i alla fall vid en första anblick, för en av människans starkaste rädslor sägs vara att bli utesluten ur sin grupp, att bli bortvald.

Men genom att öppna upp om det som är känsligt och svårt, visa oss sårbara, vinner vi inte bara respekt och djupare relationer med andra, utan också en snällare syn på oss själva med mindre skam. Det menar socionomen och författaren Brené Brown som har ägnat sin forskning åt begreppet sårbarhet.

När hon frågade människor om när de hade känt sig som närmast andra så var det när de hade vågat öppna upp om sådant som hjärtesorg, skam, svek och rädsla. Läs mer om Brené Brown i prästen Ann-Charlotte Ugglas krönika på sidan 3.

Kyrknytt har träffat tre personer som vågat vara öppna om sådant som ofta tystas ner, se vart deras öppenhet har fört dem. ●

I ett tidigare nummer av Kyrknytt fanns en längre artikel om Brown och hennes forskning, läs den genom att scanna qr-koden.

Öppenhet möts med öppenhet. Alicia får ofta förtroenden tillbaka när hon berättar om sitt liv.

Alicia växte upp med en pappa som begick brott och satt i fängelse. Det kunde blivit en mörk hemlighet.

– Jag har alltid varit öppen med det. Det har gjort mig starkare.

Text: Anette Persson | Bild: Öyvind Lund

Pappa i fängelse – Alicias öppenhet sprider kunskap om tuff verklighet

Allt kommer att bli bra!
Det är vad 17-åriga Alicia Darnell i dag skulle vilja säga till sig själv som tioåring.
En tioåring som fick ta konsekvenserna av pappans kriminalitet.
Hon kunde valt att mörka och skämmas. Men Alicia vill vara öppen om sin bakgrund.
– Jag har fått jättebra respons. Ofta öppnar andra upp sig tillbaka. Man lär känna en person mycket bättre om man får veta vad de gått igenom.

FAMILJEN SOM BESTÅR AV mamma, två syskon och en hund landade till slut i Kristinehamn efter många stökiga år till följd av pappans kriminalitet.
– Nu känner jag mig trygg och behöver inte hela tiden tänka på vad som ska hända, säger Alicia.
De första åren efter föräldrarnas skilsmässa bodde barnen varannan vecka hos pappa, varannan hos mamma.
– Vi fattade ju att något var fel. Han sov på dagarna och var alltid arg och skrek på oss. Vi var ofta rädda och ville därifrån, det fanns dagar när vi rymde hem till mamma.

TILL SLUT FICK MAMMAN hela vårdnaden om barnen och de fick skyddad identitet.
– Det var för att han hade fiender och skulder till folk. Allt blev så komplicerat i skolan, vi fick till exempel inte stå på klasslistan. Det var som om man inte fanns till.

När det var som värst bodde de på ett skyddat boende under ett halvår. De fick inte gå i skolan utan gjorde allt skolarbete hemma.
– Det var jättejobbigt, vi fick inte träffa vänner eller nåt.
För att komma bort från pappans kriminella kretsar lämnade de Stockholm för Värmland.
– Mamma hittade ett hus i Björneborg. Jag fick en kompis där som jag kunde berätta allt för. Det var typ första gången jag öppnade upp, säger Alicia.

”Att jag berättar kanske kan ge dem som är yngre hopp”, säger Alicia Darnell.

Senare flyttade de vidare till Kristinehamn. Där började Alicia högstadiet och hotbilden mot familjen hade förändrats så att identitetsskyddet kunde tas bort.
– Det var en sån frihet, en jättestor lättnad.
Alicia går andra året på Realgymnasiet i Karlstad och vill i framtiden jobba med djur, helst som veterinär.

NÄR VI MÖTS har hon famnen full av kakor som ska säljas för att få ihop pengar till studenten nästa vår. Alicia har siktet inställt framåt.
– Jag har så mycket erfarenheter att det känns mer som jag levt i 25 år, säger hon.
– Det jag varit med om behöver inte förstöra mitt liv. Det har gjort mig starkare. Jag kunde ha gått i hans fotspår men det har jag inte, jag har valt att utbilda mig.
Har du nån gång ångrat att du berättat?
– Nej, folk är nyfikna och vill gärna lyssna. De tycker det är intressant och jag kan göra så att folk får en större bild av hur verkligheten kan se ut, säger Alicia.
Skäms du ibland över det han gjort?
– Nej, men jag säger aldrig pappas efternamn. Om man googlar kommer allting upp och jag vill inte att man ska få fel uppfattning om mig för saker som han har gjort.

BUFFF STÖTTAR BARN OCH UNGA vars föräldrar sitter i fängelse. Alicias familj tog tidigt kontakt med organisationen.
– Det var där jag kunde börja prata om allt. Det har betytt jättemycket, att känna att man inte är ensam. ●

Här finns
Bufff Värmland
Drottninggatan 38
652 25 Karlstad
varmland@bufff.se
054-15 00 05
Bufff står för barn/
ungdom/förälder/
familjemedlem/i
fängelse, häkte eller
frivård.

Viktigt att bekräfta barnens dubbla känslor

Bufff är en partipolitiskt och religiöst obunden barnrättsorganisation som stöttar barn och unga med en familjemedlem i fängelse, häkte eller frivård.
PÅ BUFFF VÄRMLAND finns fyra fastanställda. Hit kommer barn och unga med frågor och funderingar. Till exempel kan de fundera på vad som kommer hända när de berättar för andra om att de har en förälder i fängelse. Och om man kan älska en förälder trots att den gjort saker man inte tycker är okej.
– För oss är det viktigt att bekräfta för barnen och ungdomarna att alla känslor är okej och att de inte är ensamma om att känna dubbla känslor, säger Emmie Paulsson, familjestödjare på Bufff Värmland.

FÖRUTOM SAMTAL, enskilt eller i grupp, erbjuds olika möjligheter att umgås med andra i samma situation vid öppet hus och gemensamma aktiviteter. Även vuxna i barnens närhet får ta del av stöd och aktiviteter. Organisationens samarbetar med kommuner, regioner, Kriminalvården, med flera. ●

Tjeckien och Sverige tillhör de mest sekulariserade länderna i världen. Ändå finns tydliga skillnader, som till exempel synen på att vara präst och öppen hbtq-person. Något som fick Terezie Remencová att lämna hemlandet för Sverige.

Text: Rolf Carlsson | Bild: Mikael Alnehag

Hon prästvigdes så sent som i januari och det var en stor dag för Terezie, att äntligen nå målet och det i dubbel bemärkelse. Nu arbetar hon som pastorsadjunkt i Alster-Nyedsbygdens församling.

ATT VARA HBTQ-PERSON i Tjeckien skiljer sig egentligen inte så mycket från att vara det här i Sverige, och att bli präst i hemlandet var ingen omöjlighet i sig. Men som homosexuell och engagerad i hbtq-frågor möttes Terezie av ett starkt motstånd bland de kyrkligt uppsatta och aktiva.
– De vände en ryggen och var dömande när man uttryckte sig offentligt.

TEREZIE VAR AKTIV i olika projekt, till exempel ”Rainbow Churches” med både hbtq- och demokratifrågor i fokus. Det var ett tungt arbete, menar hon.
– Attityderna är mycket en kulturell grej i Tjeckien och ofta förstår man inte varandra. En del av det lever kvar sedan landet var kommuniststyrkt och framförallt på landsbygden finns en föräldrad syn kvar, berättar Terezie.
– Det har blivit lite bättre men för att kunna arbeta som präst och samtidigt vara helt öppen hbtq-person behövde jag göra den här stora förändringen i livet, att flytta till ett annat land.

VIA EN VÄRMLÄNSK präst som var kyrkoherde inom Svenska kyrkan i Wien öppnades vägarna. Det blev ett lyckosamt möte.
– Jag och min partner kände oss välkomna från början, här finns förståelse och acceptans. Svenskarna är bra på allmän respekt, säger Terezia vidare och nu ser hon fram emot att få ta itu med kyrkohandlingarna och arbetsuppgifterna som präst.
– Jag hoppas få förrätta många vigslar och dop på vägen, säger hon.
Att få hålla i gudstjänsten under Värmland Pride är också något hon ser mycket fram emot. ●

FOTNOT Värmland Pride är den 30/8. Regnbågsmässan börjar kl 17.00 i Domkyrkan.

Det var ingen självklarhet att bli präst och samtidigt vara homosexuell i hemlandet Tjeckien.

”De vände en ryggen och var dömande”
– tjeckiska Terezie blev präst i Karlstad

Pär Thorstensson, Arvikabördig debattör och krönikör som har berättat om sin psykiska ohälsa.

Text: Rolf Carlsson | Bild: Privat

”Det hjälper inte att dölja sånt här”

Varför har du valt att vara öppen med ditt psykiska mående?

– Främst för att vara en potentiell hjälp för andra i samma sits. Jag hade förmodligen aldrig varit öppen med det om jag kände att det bara var för mitt eget välmående.

Vilka reaktioner och vilken respons har du fått?

– Egentligen bara positiva. Flera personer med liknande upplevelser har delat med sig av sina egna erfarenheter öppet eller till mig privat efter att ha läst mina texter.

Borde fler bli mer öppna om de här sakerna?

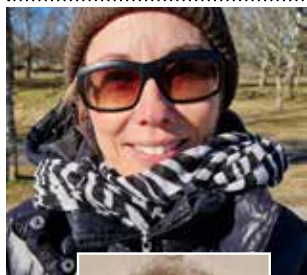
– Ja, det tycker jag. Det är svårt, men det hjälper inte att dölja sånt här. Det åter bara upp dig inifrån i slutänden. Felet ligger i hur samhället är, inte hur vi psykiskt sjuka är som personer. Att vara öppen är inte att blotta ett fel med dig själv utan det påvisar hur fel samhället är uppbyggt.

Vad har din öppenhet lärt dig?

– Att acceptera att jag inte kan kontrollera mina tankar och känslor, men att jag kan bestämma vad jag fysiskt gör. Som att använda kläder jag vill ha på mig och inte bry mig om mina självskadeärr skulle råka synas. Det blir en motståndshandling att våga låta samhället diktera hur vi ska se ut och vara. ●

Vad borde vi vara mer öppna om?

Text & bild: Sarah Daleke

NAMN: Malin Jahnberg

ÅLDER: 50 **BOR:** Kvarnberget

– Vi behöver bli bättre på att prata om vad vi faktiskt tycker och tänker om olika saker och säga ifrån mer när något är fel. Till exempel funkar inte skolan som den ska och lärare borde få säga ifrån mer än vad de får göra i dag.

NAMN: René Mortensen

ÅLDER: 64 **BOR:** Gruvlyckan

– Vår separation från skapelsen, naturen, varandra och vårt eget inre. Dessa separationer är troligen grunden till de ekologiska och sociala problem vi har i dag. Vi behöver därför återskapa dessa relationerna.

NAMN: Linda Bernhardsson

ÅLDER: 44 **BOR:** Skåre

– Vi behöver vara mera öppna om hur vi mår egentligen och våga prata mer om våra känslor. Att livet både går upp och ner. Liksom att det är okej att vara olika. Vi är menade att vara unika.

NAMN: Lars Ekängen

ÅLDER: 63 **BOR:** Hammarö

– Psykisk ohälsa. Det finns många som mår dåligt som inte vågar prata öppet om det. Ett tips till arbetsplatser är att medarbetare kan markera med exempelvis en röd lapp om man mår dåligt och en grön om man mår bra, så vet kollegorna hur man mår den dagen och kan ta hänsyn till det.

NAMN: Kerstin Karlsson

ÅLDER: 77 **BOR:** Färjestad

– Faktumet att vi behöver odla mer lokalt för att klara självförsörjningen av mat framåt. Både på grund av klimatförändringarna men också ifall kriget skulle komma. Vi behöver börja i det lilla. Bygga upp fler koloniområden, odla hemma i trädgårdarna och så vidare.

Under byggnadsvårdsåret 2025 belyser Kyrknytt det kulturarv som Svenska kyrkan förvaltar. Nya nedslag görs i varje nummer.

En livs levande klassiker: ”Så fint bevarad”

Som en tidsresa, från medeltid till nutid. Så kan man beskriva Hammarö kyrka.

Här har generation efter generation döpts, gift sig och begravts. Varje tid har präglat kyrkan på sitt sätt.

Text: Peter Östborg | Bild: Jocke Lagercrantz

– Det märks att kyrkan är viktig för Hammaröborna. Den är både historia och i allra högsta grad levande, säger Susanne Jacobsson, fastighetsansvarig på Hammarö församling.

Redan på 1200-talet fanns en stavkyrka på platsen där Hammarö kyrka står, det finns brädor bevarade från den kyrkan. På 1300-talet byggdes det som i dag används som sakristia och kor. Då användes det som kyrkorum, men uppenbarligen blev den för liten. Genom århundradena har kyrkan byggts ut och om i omgångar, den har bytt utseende och karaktär. På något sätt känns kyrkan i dag ändå som en helhet. Varje del har sin självklara plats.

– Att vara här är som att vandra genom historien. Det är en väldigt speciell atmosfär, och man är lite stolt att kyrkan är så fint bevarad, säger Susanne.

Att arbeta och förvalta den här typen av byggnader innebär att minsta lilla förändring måste göras med respekt för arvet. Susanne berättar att hon stämmer av allt med länsstyrelsen för att det ska bli gjort på rätt sätt. Det handlar om att bevara och vårda, samtidigt som kyrkan hålls öppen dagligen och är en otroligt populär kyrka för dop och bröllop.

– Det är fantastiskt att få arbeta med den här skatten. Det är ett kulturarv vi ansvarar för, och fått äran att arbeta med. Det tänker jag på dagligen. Om inte annat blir man påmind om det av församlingsbor och besökare, säger Susanne. ●

▲ Mariaaltarskåpet i trä är från första halvan av 1500-talet. Antagligen var det huvudaltarskåp från början, men i dag sitter det på väggen vid dopfunten. Dopfunten i täljsten kan dateras till 1200-talet. Här har generationer och åter generationer av Hammaröbor döpt sina barn.

▲ Krucifixet i snidat trä är från 1300-talet och har alltså funnits här sedan den ursprungliga timmerkyrkan.

▲ Fasaden på Hammarö kyrka har varierat genom århundradena. Nuvarande utseende fick den på 1930-talet. Renoveringen var ett sätt att återställa kyrkans ursprungliga utseende.

► Det som på medeltiden var kyrkans kor används i dag som sakristia. Väggmålningarna på väggarna här tillkom sannolikt runt år 1480, och upphovsman är antagligen mästare Amund Nilsson.

LÄS & SE
MER PÅ
WEBBEN ►

Möt sommaren på kyrkornas caféer

Ta en paus och njut av sommaren. Kyrkocaféerna bjuder en stunds enkel avkoppling. Här finns svalkande drycker, somriga bakverk och vänlig atmosfär.

SOMMARCAFÉ

Torgcafé på Molkoms torg

Tis och tors v. 23–25 och 27–35 (ej vecka 26) 10.00–12.00

Våffelcafé, Grava församlingshem

10/6, 8/7, 12/8 11.00–14.00

Café, Väse sockenstuga

17/6, 15/7, 12/8 10.30–12.00

Café, Mariagården

Ons 18/6–13/8 10.30–12.00

Våffelcafé, Alsters församlingshem

24/6–26/6 och 1/7–3/7 11.00–15.00

Café, Hammars gård

25/6–3/8 ons–lör 11.00–17.00, sön

12.00–17.00

Glasscafé, Kronoparkskyrkan

Tors 10/7–28/8, 15.00–19.00

FRUKOST

Tis 10.00 hela sommaren från 3/6, morgonbön och frukost, Vikenkyrkan.

Sommarkul

Molkom

Du som är 6–10 år kom och häng med oss första veckan på sommarlovet. Vi hittar på olika aktiviteter ute och inne. Lunch ingår.

NÄR: 16–19/6 9.00–14.00

VAR: Nyeds församlingshem

ANM & INFO: 054–14 19 39,

helena.skyman@svenskakyrkan.se

Skåre

Lek, pyssel, vattenlek, tipspromenad, tävlingar och mycket mer. 10–12 år, yngre barn kommer i sällskap med vuxen. Lättare lunch och fika till självkostnadspris.

NÄR: 17/6–3/7 10.00–14.00, stängt fredagar

VAR: Grava församlingshem, Skönviksvägen 2, Skåre

INFO: agneta.boman@svenskakyrkan.se

054–53 62 25, svenskakyrkan.se/grava

Karlstad

Sommaröppen förskola för barn med vuxen. Pyssel, lek och överraskningar. Kom och träffa andra barn och vuxna.

NÄR: Mån–ons 2/6–9/7 13.00–17.00

VAR: Acksjöns kapell Mariebergsskogen

NÄR: Tors 5/6–10/7 9.00–12.00

VAR: Vikenkyrkan

Grillafton i Grava

Grillning och musikunderhållning. Anmälan till expeditionen senast 12/8.

NÄR & VAR: 19/8 18.00 Grava församlingshem

Utblick i världen

Inspirationskväll om liv och arbete i Act Svenska kyrkan. Middag, föredrag och andakt.

NÄR: 19/8 18.00

VAR: Domkyrkans församlingshus
Anmälan till expeditionen senast 13/8.

Konstutställningar

Agnes och Hillevi Hellstrand, akvarell och akryl 15/6–31/8, Grava kyrka.

Mona Glavå, akvarell 28/6, 5/7, 12/7 17–19, Nors kyrka.

Jessica Kjellgren, keramik 19/7, 26/7, 2/8 17–19, Segerstads kyrka.

Medlemmar från Hammarö konstförening ställer ut på Hammars gård, den vita byggnaden vid caféet alldeles intill Hammarö kyrka. Utställningen pågår från 25/6 till 3/8 och är öppen samma tider som kyrkans sommarcafé, ons–lör 11–17 och sön 12–17.

Guidning & tornuppstigning

DOMKYRKAN

10.30–16.30 Guidningar på svenska och engelska.

15.00 Tornuppstigning

Vid grupper på fler än 15 personer sker två uppstigningar, den andra cirka 15.30.

NÄR: 16/6–15/8 mån–fre

VAR: Karlstads domkyrka

METAKAPELLET

Upplev vackra Metakapellet och Östra och Västra kyrkogården genom guidade temavandringar.

5/6 16.00 Kring regementet

7/8 17.00 Yrken och ovanliga titlar

14/8 17.00 Fröken Wennerstjärna & Värmlands Linné

21/8 17.00 Kring Bruk och bruksmiljöer

VAR: Metakapellet, Västra kyrkogården

Verk av Jessica Kjellgren

Sommarkvällar

Fri entré till samtliga kvällar!

DOMKYRKAN 18.00

2/7 Trio Mea.

9/7 Trio Spumante.

16/7 Trio Bäcker.

23/7 Andreas Hellqvist hammondorgel.

30/7 Finn fem fel, folkmusik, Elias

Hellström gitarr, Alva Glamsjö sång, Hildur Stenlund fiol och viola, Ragnar Högberg fiol och nyckelharpa, Loke Hjelmström fiol.

2/8 Orgelkonsert Nils Larsson.

16/8 Orgelkonsert Maria Säfsten.

ALSTERS KYRKA 18.00

29/6 "Och hjärtat har sin sommar-melodi" Charlotta Sairio och Klabbe Hörngren.

20/7 Rollin Phones saxofonkvintett.

HAMMARÖ KYRKA 19.00

26/6 "Mellan himmel och jord"

Rasmus Ringborg sång och Samuel Edvardsson gitarr.

3/7 "Concerning hobbits" Per Buhre barockviolin och sång, Kersten Cottyn cembalo och orgel.

10/7 "Klassiska toner i sommarkvällen" Trio Spumante.

17/7 Jazz Per Bäcker trio.

24/7 Folkmusik Kalejdoskop Trio.

31/7 Gitarrafton John Elénus gitarr.

GRAVA KYRKA 18.00

21/6 Bertil Andersson och Anna Andersson Blomqvist.

2/7 I tid och otid Alexandra och Gustav Larsson.

9/7 Trio Zeta spelar Beethoven, Schubert och Sjostakovitj.

16/7 Karl Wallmyr Trio svänger loss.

23/7 Johanna Agnarsson och Oskar Lindström.

KRONOPARKSKYRKAN 19.00

Caféet öppet från 18.30

9/7 "Ljuvliga klanger från barocken"

Camerata Mandolino Classico.

16/7 "I tid och otid!" Alexandra & Gustav Larsson, visor och folkmusik–inspirerade sånger av Alexandra Larsson.

23/7 "Händelser i en park" Alfred Lorinius och Lisen Rylander, tenor–saxofon och kontrabas i jazzduons komposition och improvisation.

30/7 "Från Bach till Taube" Duo Danica & Magnus.

6/8 Klassiska melodier och psalmer i samklang med pianots välkända toner och marimbans exotiska klanger, Gustav Andersson och Hedda Husrem.

13/8 Karl Wallmyr och Joakim Zampieri sång, piano och trumpet. Egenkomponerad musik och duons personliga favoriter ur jazzens och visans värld.

20/8 Folkliga toner Pär Kunze och Erika Olsson Hallberg.

27/8 "Sewen Wonders" Dan och Eva Nilsson, föredrag och bildvisning om en jordenrunt resa och dokumentation av världens sju nya underverk.

NOR–SEGERSTADS FÖRS. 19.00

21/6 Sommarkvällsmusik, Segerstads kyrka.

13/7 Anders Kästel trumpet, Mathias Kjellgren orgel, Nors kyrka.

10/8 Old man band, Segerstads kyrka.

NORRSTRANDSKYRKAN 18.00

26/6 "Jordgubbskväll" Norrstrands kyrkokör, Jennie Englund Utbult violin.

3/7 "Så får du dina sommarblommor att blomma ända in på hösten" Malin från Åstorps handelsträdgård.

10/7 "Musik & Poesi" Kenneth Olofsson och Bertil Eng sång och gitarr.

17/7 "Hur blir man människa?" Vad

säger Selma Lagerlöf om det? Föredrag med Margareta Brandby–Cöster.

24/7 "Duo Elegance" Claudia Mitnei harpa, Radu Mitnei violin.

31/7 "En krokig väg" – en livsberättelse med Joseph Nilsson.

7/8 Trio Widing/Ekroth/Thålin sång, piano, gitarr och vibrafon.

NYEDS KYRKA 18.00

6/7 "När magnolian blommar" Sofie Norling sång och piano, Calle Stenman trumpet och gitarr.

27/7 Erik Leonsson klarinett och bas–klarinett, Filippa Blomstrand cello.

VIKENKYRKAN 18.00

6/7 "En salig blandning – från visa till rock" Johan Lönnstam.

20/7 "I folkviseton" eget och känt, med Mona Nylin.

VÄSE KYRKA

Väse musikdagar 7–9/8 18.00

7/8 "Svängiga låtar från 50–

och 60–talet" BLUESKAPS.

8/8 "Musikaliska pärlor från 1700–talets Europa" Lars Forslund mandolin och cembalino, Mimmie Grennäs blockflöjt.

9/8 "När magnolian blommar" nytolkningar i jazz– och folkmusikton av psalmer på temat hopp, Sofie Norling sång och piano, Linnea Jonsson trumpet.

10/8 11.00 Musikgudstjänst Magdalena Andersson med vänner.

VÄSTERSTRANDSKYRKAN 18.00

Andakt & fika

25/6 Blues i sommarkväll gammal och ny bluesmusik på svenska och engelska, BLUESKAPS.

23/7 Visa och vispop Trion Texel sång, gitarr, tvårfliöt och percussion.

20/8 "Mitt eget land" – sång och dikt med texter av bl a Beppe Wolgers och Gustaf Fröding i tonsättningar av Olle Adolphson m fl, Anders Andersson och Mats Nilsson.

ÄLVSBACKA KYRKA 18.00

13/7 "Jag gräver där jag står" kvartetten Tant Grahn.

3/8 "Porgy and Bess" Jazztrio.

ÖSTRA FÅGELVIKS KYRKA 18.00

3/7 "Skimrande toner" Björn Andersson sång och gitarr, Ulrika Wiström piano och orgel.

10/7 "Från klassiskt till musikal"

Linnéa Sjöstedt och Susanna Mehrdadpoor sång.

24/7 "Mellan himmel och jord"

Rasmus Ringborg sång, Samuel Edvardsson gitarr.

31/7 "Kända favoriter" Neighbours.

SOMMARGUDSTJÄNSTER

15/6 15.00 Trädgårdsgudstjänst, Vikenkyrkan.

21/6 11.00 Gudstjänst på midsommardagen, kyrkokören Resonans, kyrkfika i gröngräset, komplettera gärna med egen kaffekorg, Acksjöns kapell, Mariebergsskogen.

22/6 15.00 Friluftsgudstjänst i Tor-sked, norr om Molkom.

24/8 11.00 Friluftsgudstjänst, prostgården, Hulteby, Molkom.

Tro, hopp & kärlek

Studiercirklar

KONSTEN ATT VARA MÄNSKLIG.

OM KÄRLEK & DEMOKRATI

Cirkel med litteraturstudium och samtal utifrån professor Emma Engdahls senaste bok.

ATT SKRIVA LIV

Skriv reflekterande med skrivterapeut Elin Malmberg.

15.00 fika, 15.30–17.45 cirkel, 18.00 mässa.

NÄR & VAR: 17/7, 24/7 och 31/7, Domkyrkan

INFO & ANM: ewa.lindqvisthotz@svenska-kyrkan.se

Obs! Cirklarna hålls parallellt. Begränsat antal platser.

Föredrag

Författaren Marit Kapla om hopp.

Katedralsöndag:

11.00 Högmässa, kyrkkaffe, 12.30 föredrag och samtal.

NÄR: 20/7

VAR: Domkyrkan

FOTO CATOLÉN

Att slinka in i kyrkan är ett enkelt sätt att möta Gud på tu man hand. Ungefär hälften av besökarna tänder ljus i ljustrådet. En vanlig dag brinner mellan 30 och 40 ljus.

De vill att kyrkan ska vara öppen för alla. Gärna dygnet runt, om det var möjligt. Det är drömscenariot för vaktmästare Arne Lövström och biskop Sören Dalevi.

Öppna dörrar till stillhet och ro

Tänk om Domkyrkan kunde vara öppen jämt. Biskopen och vaktmästaren delar samma dröm.

- Det finns kyrkor i stiftet som är det. Jag kan tycka att det är läckert, säger Sören.
- Att kunna gå hit precis när man vill ... tänk för den som vaknar och mår dåligt klockan tre på natten ... så fint det skulle vara, säger Arne.

Men ja, det är en orealistisk tanke i vår tid, fast ändå inte. De låter den leva.

Text: Helena Söderqvist | Bild: Øyvind Lund

Domkyrkan är allas. Att dörrarna är öppna, både bokstavligt och bildligt, är väldigt viktigt. Det tycker Arne Lövström och Sören Dalevi.

Vaktmästaren och biskopen pratar från varsitt vardagshåll. Den ena mellan två måndagsmöten och den andra innan mässan måste roddas.

Hit, till deras andra hem, ska människor kunna gå av vilken anledning som helst. För att sitta ner i stillhet en stund, tända ett ljus, samla sina tankar eller be.

– Det är ett sätt att möta Gud på tu man hand, som inte är så pretentiöst och inte tar så lång stund, säger Sören. Vi lever i en orolig tid, människor vill kunna gå till kyrkan.

Här ska också finns ord att ta med sig hem. Arne fyller på bokbordet med biskopens böcker.

– Ingenting som erbjuds av kyrkan kostar pengar. Allt finns här gratis för den som vill.

EN SEKULÄR SVENSK GÅR I SNITT 50 GÅNGER per liv till kyrkan – för dop, bröllop, begravningar, konserter med mera. Det framgår av religionsprofessor David Thurfjells forskning.

– Räkna så får du se att det stämmer. Och då är inte besöken när man tänder ljus eller bara sitter ner en stund medräknade. Jag tycker att det här är en intressant form av religiositet, säger Sören.

Sen finns det de som går 50 gånger per år till kyrkan. Men det är viktigt att även den som går 50 gånger per liv räknas, tycker han.

Arne resonerar i samma riktning:

– Att det är öppet här alla dagar i veckan är så viktigt, minst lika viktigt som gudstjänsterna.

UNGEFÄR HÄLFTEN AV DE som kommer in under en dag tänder ljus, övriga vill bara sitta en stund, eller gå runt och se sig omkring.

– De kommer oftast ensamma och är sällan intresserade av att prata. Jag lämnar alltid besökare i fred men pratar så klart med dem som vill, säger Arne.

Antalet som besöker kyrkor har ökat över tid. Trenden är tydlig. Sören stöder sig på tyska undersökningar

under 50 år och Arne på sina 40 jobbade år.

Rengöringen av hållarna i ljustrådet är ett handfast domkyrkoexempel.

De blir allt fler, minst 30 om dagen tas om hand. Stearinresterna i botten måste pillas bort med en skruv-mejsel så att nästa dags ljus kan stå stadigt.

137 lågor får plats samtidigt. En vanlig vardag brinner mellan 30 och 40. Ibland, särskilt under jul och vid allhelgona, är trädet helt fullt.

– Då bildas det till och med kö. Folk står gärna och väntar på sin tur i stället för att sätta sig ner. Det är något jag lagt märke till, säger Arne. Det är samma sak vid nattvarden. Det verkar som att vi tycker om att stå i kö.

HAN BÄR PÅ MÅNGA IAKTTAGELSER från sina 40 år som vaktmästare i kyrkan. Biskopar och domprostar har kommit och gått, liksom teologiska trender. Men öppenheten består. Strävan efter att människor, oavsett tro och tvivel, ska känna sig välkomna är den samma, upplever Arne. En demokratisk folkkyrka förutsätter öppna dörrar.

Det får inte vara så komplicerat, tycker Sören. Han förklarar att folkkyrkans uppgift är att ”förkunna frid till oroliga människosjälar” och citerar biskop Einar Billing.

– Redan 1920 skrev han: (Folkkyrkans uppgift) ”... är att bringa evangelium om den Guds frid, som övergår allt förstånd, till oroliga och osaliga människosjälar. Det är inte en av kyrkans uppgifter – det är det hela.”

Motsatsen till en öppen folkkyrka, vad är det?

– Motsatsen är den instängda sekten, bara till för de som har kunskapen. Svenska kyrkan har alltid odlat motsatsen. Öppen för alla.

Men i en tid då samhället går mot ökad bevakning och fler låsta dörrar, även i de offentliga rummen; **Hur tänker kyrkan?**

– Vi måste vara realistiska och förstå att hotbilden ökar även mot oss men det hindrar inte att vi har öppna kyrkor. Man får väl använda lite sunt förnuft. Vi stänger inte men måste öka medvetenheten om risker, säger Sören.

Som Domkyrkans toaletter. De är numera bara öppna i samband med arrangemang och då det finns folk på plats.

– Det blev ett tillhåll för narkomaner, vi fick lösa det på det sättet, förklarar Arne.

STÖLDER ÄR ETT ANNAT PROBLEM. Förr i tiden fanns en respekt för rummet, man snodde inte saker i Guds hus. Men det är inte längre någon självklarhet. Fast samtidigt inget jätteproblem, och kanske ett pris man måste betala, funderar Arne.

– Plocka bort de mest värdefulla sakerna. Det är smart, säger Sören.

Att engagera volontärer som värdar är ett annat sätt att värna öppenheten. Och att ta vara på ”Jesus-trenden” – att unga visar ett ökat intresse för kristendom.

– Vi har fler unga besökare på gudstjänsterna. Det har sett ut så ett tag nu. Jag hoppas att det fortsätter och att vi kan ta vara på det. Fler ungdomar i Domkyrkan, det önskar jag för framtiden, säger Arne.

Kanske på fredags- och lördagskvällar, kanske till och med en nattöppen Domkyrka. ●

VILL DU BLI KATEDRALVÄRD?

Domkyrkan söker volontärer som är intresserade av kyrkans kulturarv, som vill möta människor och hålla traditionen levande.

- Värdskapet handlar om att finnas till hands i kyrkorummet.
- Utbildning ingår.
- Schemalagd bemanning dagtid ett par timmar varannan vecka.

Scanna qr-koden för mer info.

Domkyrkans öppettider i sommar

(16/6–15/8):

Mån-ons, fre	9–17
Tors	9–19
Lör	10–16
Sön	10–18

Den 25 oktober 1984 ringde arbetsförmedlingen och undrade om Arne, 22, var intresserad av ett vikariat som vaktmästare i Domkyrkan.

”Jag hade inte besökt en kyrka sedan konfirmationen men tänkte att det var väl ett varierat och bra jobb.”

Det tycker han fortfarande: ”Om jag får ha hälsan är jag gärna kvar till 2030 då Domkyrkan firar 300 år.”

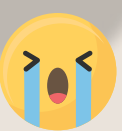
– Sociala medier premierar känslor och reaktioner, inte eftertanke, säger Henrik Pallin, kurator och expert på internetfrågor.

Han menar att det gör att vi kan vara mer öppna på internet, både med positiva känslor och sådant som hat och frustration.

Text: Peter Östborg

Nätet öppnar för känslostormar:

”I grunden positivt”

På nätet flödar känslorna. Där finns hat, hot och kränkningar. Men där finns också annat. På nätet gillar vi och skickar omtanke. Vi stöttar varandra när det är jobbigt och visar stöd och sympati för människor drabbade av krig eller terrorism. Vi berömmar när kollegan gjort en löprunda och frågar var kompis köpt den nya fina jackan. Och ibland kan till och med den mest banala kommunikationen vara ett sätt att visa kärlek och engagemang.

– Delar man en rolig bild eller ett klipp med någon, då är det ett sätt att säga ”jag såg det här, och då tänkte jag på dig”. Det är ett fint sätt att visa känslor på, som vi kanske inte hade tidigare, säger Henrik.

ATT LÅTA KÄNSLOR FLÖDA FRITT kan så klart ha både för- och nackdelar, vårt känsloliv rymmer ju hela spektrat. Men på det stora hela tycker Henrik att det är något bra att vi blir mer ärliga med vad vi känner, det gör oss också mjukare och bättre på att uttrycka oss även utanför den digitala världen, menar Henrik.

– Om jag ser på barnen i skolan, som jag jobbar med, så är många mer öppna och tydliga än vad jag kan minnas att vi var när jag växte upp. De är ofta jättefina, de bekräftar varandra på ett sätt vi aldrig gjorde, säger han.

Det som händer på nätet är inte något isolerat, det är en förlängning av verkligheten. Så det är

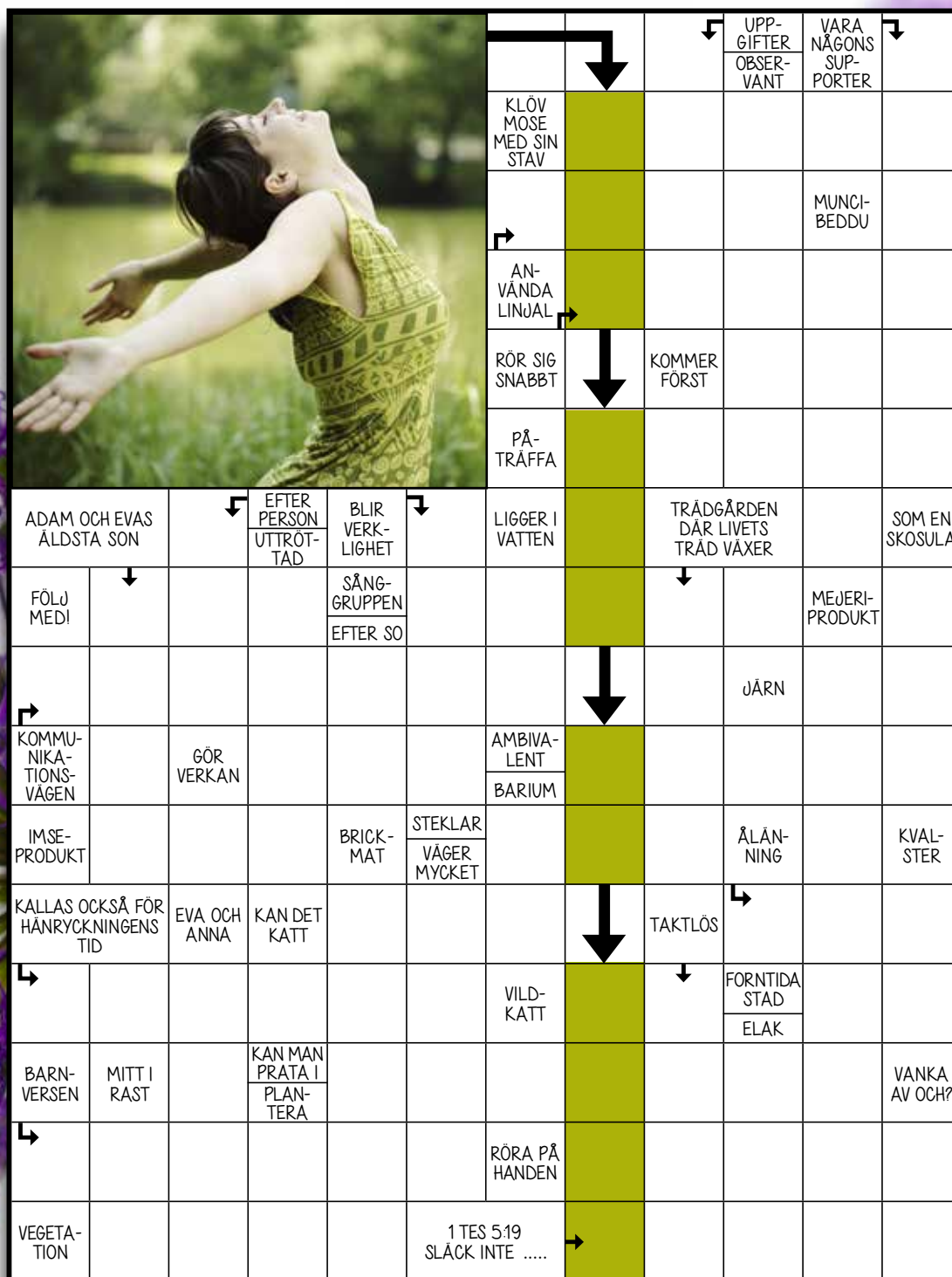
klart att det som utvecklas online också får följder när man träffas öga mot öga.

En annan aspekt som kan göra att vi på nätet vågar vara mer öppna är att vi helt enkelt har tid att formulera oss. Den som inte är van att uttrycka sig med ord kan tycka att det är enklare att skriva av sig än att säga det muntligt. Det ger så klart styrka och kraft till människor som annars inte blir hörda, men det kan också leda till att människor uttrycker ilska och frustration på sätt som i text verkligen inte är trevligt.

– Jag tror att vi måste börja se kommentarer på nätet för vad de är. Vi skulle aldrig ta någon som står och skriker utanför Systembolaget bokstavligt, men när det är i skrift får orden mer värde och större tyngd. Vår kultur har alltid behandlat det skrivna ordet med respekt, det man skrivit ner är viktigt. Nu blir mer och mer av vår kommunikation, som tidigare var muntlig, istället i skrift. Då måste vi också lära oss att tolka det skriftliga lika nyanserat som det talade, säger Henrik.

– Samtidigt ska man så klart aldrig acceptera hot och hat, oavsett om det sker online eller face to face. Men genom nätets verktyg har vi fått hjälp att uttrycka våra känslor, det är i grunden positivt. Men vi måste hitta sätt där vi inte låter frustration och ilska ta sig uttryck som gör andra människor ledsna eller rädda. ●

Lös krysset och vinn presentkort på Scalateatern

Sommarkryss

Skicka ett mejl med bildens budskap (svaret från de färgade rutorna) till: karlstad.kyrknytt@svenskakyrkan.se, skriv "Sommarkryss" i ämnesraden. Eller skicka ett vykort till: Sommarkryss, Karlstads pastorat, Västra Kyrkogatan 5, 652 24 Karlstad. Ange ditt namn och telefonnummer. Vi vill ha ditt svar senast 15 augusti 2025.

Tre personer vinner presentkort som gäller i biljettkassan på Scalateatern på vardera 300 kronor.